

1) можливість реалізації проектів по впровадженню енергозберігальних технологій «під ключ» без початкових вкладень замовника;

2) компенсація всіх витрат на проект за рахунок економії, отриманої в результаті впровадження технології енергозбереження;

3) механізм організації здійснення таких проектів через спеціальну енергосервісну компанію (ЕСКО) або банк, які несуть основні проектні ризики. ЕСКО фінансує виконання проекту і гарантує щорічну економію коштів від реалізації проектів, яка перевищує поточні річні платежі;

4) термін реалізації проекту в межах від 5 до 15 років;

5) сфера реалізації таких проектів (наприклад, проекти зменшення енерговитратності, оновлення опалювальних приладів, ергономічного освітлення, вентиляції, зменшення викидів вуглекислого газу тощо).

В моделі фінансування шляхом перформанс-контрактінгу ключовими поняттями та головними об'єктами оцінки ефективності проекту є витрати на проект та вартість енергоресурсозбережень. І навпаки, величина витрат у грошовому еквіваленті, які можна ліквідувати виступає головним фінансовим пріоритетом.

УДК 336.717:330.131.7

Н. Г. Мазун, аспірантка кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ

Фінансова криза, яка охопила економіки усіх країн світу, допомогла перевірити ефективність процедур управління банківськими ризиками. Практика роботи закордонних банків показує, що за останні роки одним із найважливіших факторів впровадження системи управління ризиками у фінансово-кредитній організації, являється корпоративна культура.

На сьогодні в банківській системі України використовується досить багато методів та способів запобігання і управління ризиками, але приділяється занадто мало уваги одному із головних аспектів ризик-менеджменту — культурі управління ризиками,

яка являється найважливішою складовою дії, якою управлінцям слід займатися більш предметно.

Культура управління ризиками полягає у розумінні сутності ризику, як на рівні керівництва банку, так і на рівні простих спеціалістів. Вона являється саме тим інструментом, який гарантує, що будуть прийняті необхідні, а не просто екстренні заходи, які, як правило, не завжди бувають чітко продуманими і зваженими.

Основними перепонами при впровадженні культури управління банківськими ризиками в Україні слід виокремити наступні:

1. Немає чіткого бачення перспектив розвитку. Робота ризик-менеджера зводиться нанівець при відсутності загально-банківської стратегії, що в подальшому призводить до відставання розвитку інформаційних технологій, банківських процедур в області управління ризиками від банківського бізнесу загалом.

2. Існують значні розбіжності у розумінні корпоративних цінностей у різноманітних департаментах банку.

3. Короткострокові задачі являються пріоритетом: все повинно бути зроблено ще вчора, а про довгострокові перспективи часто навіть не згадують.

4. Немає широко розподілених корпоративних цінностей.

5. Кожний вирішує свою проблему: нема загального принципу, за яким діяльність банку рухається вперед.

6. Велика плінність кадрів, багато фактів відсутності на роботі і скарг.

Для подальшого впровадження культури управління ризиками в українських банках необхідно:

1) чітко визначити стратегію та політику ризику. Стратегія ризику повинна визначати цілі, пов'язані з якістю активів, доходами та зростанням, узгоджуватися з профілем ризиків та існуючим середовищем діяльності, регулювати зв'язок між капіталом банку та його терпимістю до ризику, установлювати директиви для бізнесу та служби ризик менеджменту. Політики щодо ризиків повинні надавати правлінню повноваження для забезпечення виконання стратегії управління ризиками, забезпечувати належне та обачливе ведення діяльності, яка безпосередньо пов'язана з ризиком, урахувувати ризики, що існують в усіх операціях банку, як на рівні конкретних угод, так і на рівні портфелю;

2) розробити докладну систему комунікацій всередині банківської установи (посібники, навчання та семінари). Мета створення та проведення даних процедур полягає у тому, щоб стисло та зрозуміло розповісти співробітникам про політики, які застосовуються до управління ризиками; кроки, які необхідно зробити

на кожному з етапів процесу; проінформувати про склад учасників та їх повноваження, документи, які потрібні на кожному кроці та інструменти, що використовуються в даному процесі;

3) забезпечити ризик-менеджмент банку кваліфікованим персоналом, розробити систему мотивації працівників, впровадити систему делегування повноважень (за рівнем ризику, 2 пари очей, незалежність), розробити посадові інструкції та Кодекси поведінки;

4) використовувати різноманітні засоби контролю управління банківськими ризиками. Розробити чітку систему розподілу функцій між працівниками бек-офісу, фронт-офісу та ризик-менеджменту, встановити ліміти та забезпечення за кожною операцією задля моніторингу порушень, встановити поточний контроль (індивідуальний та на рівні портфелю і політики) за процесом виконання операцій;

5) впровадити у діяльність по управлінню ризиками експертні системи РМ: забезпечити методиками управління ризиками (тобто CCF/VaR), моделями рейтингування ризику, визначення ціни ризику (RAROC), системами спостереження за забезпеченням.

Із вищевикладеного випливає той факт, що наявність культури управління банківськими ризиками означає, що працівники знають позицію організації, повноваження, в рамках яких вони можуть діяти; знають, що вони можуть відкрито обговорювати ризики, на які прийдеться погодитися задля досягнення довгострокових стратегічних цілей.

Виважені та продумані дії керівництва і постійний аналіз питань професійної етики і управління ризиками — це перші кроки на шляху впровадження ефективної культури управління ризиками, оскільки вони наочно продемонструють недопустимість рішень, які приймаються без чіткого аналізу ситуації, яка виникла.

УДК 336.767.017.2

А. В. Мазуренко, аспірантка, заступник начальника відділу торговельних операцій з цінними паперами управління по роботі з цінними паперами, ПАТ «Перший Інвестиційний Банк»

ФІЗИЧНІ ОСОБИ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Домінуючим фактором створення нових, підтримання та подальшого розвитку вже діючих суб'єктів господарської діяльності є інвестиції.